

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/84/2024
Identifikačné číslo spisu:	8118216443
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Radoslav Svitana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8118216443.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu O.. Ľ. G., narodeného XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, proti žalovaným: 1/ Bytové družstvo Prešov, Prešov, Bajkalská 30, IČO: 00 173 665, 2/ E. P., nar. XX. XX. XXXX, S. F. R. XX, 3/ O. R., nar. XX. XX. XXXX, H.Z., I.. G.. J. XX, 4/ E. E., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 5/ F. E., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 6/ E. C., nar. XX. XX. XXXX, J., XX. F. XX, 7/ W. C., nar. XX. XX. XXXX, J., XX. F. XX, 8/ Š. T., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 9/ Ľ. T., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 10/ D. A., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 11/ U. A., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 12/ M. H., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 13/ L. H., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 14/ E. U., nar. XX. XX. XXXX, H., E. T. X, 15/ E.F. P., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 16/ Ľ.K. P., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 17/ T. Š., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 18/ L. U., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 19/ D. U., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 20/ Ľ. U., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 21/ C. U., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 22/ T. U., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 23/ R. Š., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 24/ R. E., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 25/ U. H., nar. XX. XX. XXXX, H., C. X, 26/ E. T., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 27/ F. T., nar. XX. XX. XXXX, H.Z., I.. G.. J. XX, 28/ E. E., nar. XX. XX. XXXX, H. XXX, 29/ O.. E. H., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 30/ D. H., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 31/ C. B., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 32/ A. B., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 33/ E. H., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 34/ W. H., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 35/ Š. J., nar. XX. XX. XXXX, H., L. XX, 36/ E. J., nar. XX. XX. XXXX, H., L.S. XX, 37/ J. U., nar. XX. XX. XXXX, H., Š. X, 38/ H. U., nar. XX. XX. XXXX, H., Š. X, 39/ J. P.Á., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 40/ E. P., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 41/ E. D.O., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 42/ E. D., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 43/ D. A., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 44/ E. A., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 45/ D. Q., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 46/ O.. D. Q.Á., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 47/ Q. T.Č., nar. XX. XX. XXXX, H. - R., P. XXXX/XX, 48/ D. T., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 49/ E. P., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 50/ W. P., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 51/ J. Š.O., nar. XX. XX. XXXX, R. Š., H.Z..U. X, 52/ Š. A., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 53/ U. A., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 54/ G. S., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 55/ E. S.P., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 56/ Z.G. I., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 57/ E.. R. C., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 58/ E. C., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 59/ D. A., nar. XX. XX. XXXX, Prešov, I.. G.. J. XX, 60/ U. A., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 61/ D. P., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 62/ I. P., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 63/ S.. H. J. C., nar. XX. XX. XXXX, H. F. R., Š. XXX/XX, 64/ Ľ. E., nar. XX. XX. XXXX, H., Č. XXXX/XX, 65/ Q. E., nar. XX. XX. XXXX, H., Č. XXXX/XX, 66/ H. R., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 67/ S. P.Č., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 68/ L. P.Z., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 69/ R. T., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 70/ E. T., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J. XX, 71/ I. P., nar. XX. XX. XXXX, H., I.. G.. J.

XX, 72/ S.Q. T., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 73/ S. T., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 74/ E.. D. D.Č., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 75/ F. D.O., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 76/ H. L. H., nar. XX. XX. XXXX, L., U. X, 77/ D. Š., nar. XX. XX. XXXX, H, Č.I. XX, 78/ R. Q., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 79/ E. Q.F., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 80/ R.S. Š., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 81/ C.S. Š., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 82/ O.. D. P., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 83/ C.. O.. D. T., nar. XX. XX. XXXX, L., P. T. K.. XXX/X, 84/ A. T., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 85/ C. E.Á., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 86/ M.L. Č., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 87/ E.. R. Č., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 88/ H. P., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 89/ E. T., rod. T., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XXXX/XX, 90/ I. T., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 91/ H. C., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 92/ D. C., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 93/ O.. D. T., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 94/ E.. O. T., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 95/ C. U., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 96/ I. A., nar. XX. XX. XXXX, H, J. XXXX/XX, 97/ G. M., nar. XX. XX. XXXX, H, L. XXXX/X, 98/ I. H., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 99/ E. H., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 100/ E. L., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 101/ D. D., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 102/ E. H., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 103/ H. P., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 104/ L. P., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 105/ O.. P. F., nar. XX. XX. XXXX, Š. W. Č.. XXX, 106/ E.. H. S., nar. XX. XX. XXXX, Š., Š. Č.. XXX, 107/ J. F., nar. XX. XX. XXXX, W. XXX, 108/ Q. F., nar. XX. XX. XXXX, W. XXX, 109/ U. S., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 110/ S. R., nar. XX. XX. XXXX, U., E. XX, 111/ E. R., nar. XX. XX. XXXX, U., E. XX, 112/ C. J., nar. XX. XX. XXXX, H, L. XX, 113/ E.. O. J., nar. XX. XX. XXXX, H, M. X, 114/ O.. E. C., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 115/ E. C., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 116/ D. T., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 117/ E. T., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 118/ U. H. Q. Q., nar. XX. XX. XXXX, H, Š. XX, 119/ D. T., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 120/ E. T., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 121/ P. T., nar. XX. XX. XXXX, H, D. X, 122/ E. T., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 123/ H. T., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 124/ M.L. D., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, 125/ C. D.Á., nar. XX. XX. XXXX, H, I. G.. J. XX, všetci žalovaní ako vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome zastúpení zákonným zástupcom: Bytové družstvo Prešov, Bajkalská 30, Prešov, IČO: 00 173 665, právne zastúpení advokátom JUDr. Danielom Boľanovským, Prešov, Slovenská 69, o určenie neplatnosti hlasovania, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11C/50/2018, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 28. júla 2022 sp. zn. 20Co/18/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením z 31. januára 2022 č. k. 11C/50/2018-280 priznal žalovaným voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu uznesením z 28. júla 2022 sp. zn. 20Co/18/2022 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Rozhodnutie zdôvodnil tým, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil

skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Aplikácia ustanovenia § 257 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), t. j. nepriznanie náhrady trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa prichádza do úvahy len vo výnimočných prípadoch. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach strán sporu. Pri skúmaní existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa prihliada súd jednak k majetkovým, osobným a sociálnym pomerom strán sporu, ale rovnako je potrebné prihliadať aj k okolnostiam, ktoré viedli k uplatneniu práva na súde a dôležitým je aj správanie strán sporu pred a po podaní žaloby. Podľa názoru odvolacieho súdu neboli v prejednávanej veci naplnené predpoklady pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. Žalobca v podanom odvolaní netvrdil ani nepreukázal žiaden významný negatívny vplyv priznania náhrady trov konania úspešnej protistrane v jeho majetkovej sfére. Žalovaní boli v konaní úspešní a účinne bránili svoje práva. Pokiaľ súd prvej inštancie v tejto situácii neaplikoval ustanovenie § 257 CSP, jeho rozhodnutie je správne. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní boli úspešní žalovaní, avšak v priebehu odvolacieho konania im žiadne preukázateľné trovy nevznikli a procesne neúspešný žalobca nárok na náhradu trov odvolacieho konania nemá, preto odvolací súd stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) včas dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu aj uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Porušenie práva na spravodlivý proces videl jednak v porušení všeobecnej poučovacej povinnosti súdov podľa § 160 CSP a v porušení povinnosti skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné prihliadnuť pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania podľa § 257 CSP. Konkrétne poukázal na to, že počas konania pred súdom prvej inštancie, ako aj súdom druhej inštancie nebol zo strany súdu poučený o možnosti zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. K dôvodom podľa § 257 CSP uviedol, že súd si nesplnil povinnosť skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Súd sa nezaoberal skúmaním majetkových, sociálnych, osobných, zárobkových a iných pomerov všetkých strán sporu (teda nielen tej strany, ktorú by podľa všeobecných ustanovení zaťažovala povinnosť nahradiť trovy konania, ale aj tej strany, ktorej majetková sféra by bola výnimočným nepriznaním náhrady trov dotknutá), okolnosťami, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postojom v konaní.

4. Žalovaní sa k dovolaniu žalobcu nevyjadrili.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „dovolací súd“) ako súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť.

6. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a odvolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Žalobca v dovolaní namietal porušenie svojho práva na spravodlivý proces, ku ktorému malo dôjsť porušením poučovacej povinnosti zo strany odvolacieho súdu aj súdu prvej inštancie. K tomu dovolací súd uvádza, že na čísle listu 48 súdneho spisu sa nachádza písomné poučenie o procesných právach a povinnostiach strán sporu, pričom podľa pripojenej doručky bolo toto poučenie doručené žalobcovi dňa 6. júla 2019. Toto poučenie obsahovalo aj poučenie o možnosti zastúpenia advokátom, vrátane toho, že má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. Preto neobstoí tvrdenie žalobcu, že súdy si nespĺnili všeobecnú poučovaciu povinnosť, resp. že nebol poučený o možnosti zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci.

9. Okrem toho žalobca v dovolaní namietal, že súd prvej inštancie a odvolací súd si nespĺnili povinnosť skúmať dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP. Ani toto tvrdenie žalobcu neobstoí. Už súd prvej inštancie v odôvodnení uznesenia uviedol, že nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP a že vo veci samej dospeli súdy k záveru o neopodstatnenosti žaloby nielen z formálnych dôvodov (nedostatok vecnej pasívnej legítimácie označených žalovaných), ale aj z vecných dôvodov (nedostatok právneho záujmu). Odvolací súd sa s názorom súdu prvej inštancie stotožnil (§ 387 ods. 2 CSP) a doplnil, že žalobca v podanom odvolaní ani len netvrdil žiaden významný negatívny vplyv priznania náhrady trov konania úspešnej protistrane v jeho majetkovej sfére. Takéto odôvodnenie neaplikácie ustanovenia § 257 CSP považuje dovolací súd v tomto prípade za dostatočné, nemožno hovoriť o porušení povinnosti odvolacieho súdu skúmať dôvody hodné osobitného zreteľa, a teda ani o porušení práva na spravodlivý proces. Povinnosť súdu ex offio prihliadať na dôvody hodné osobitného zreteľa je povinnosťou v rovine aplikácie zákonného ustanovenia § 257 CSP na okolnosti, ktoré v konaní vyšli najavo. Súd však nemá povinnosť sám iniciatívne zisťovať skutkové okolnosti (t.j. ex offio vykonávať dôkazy), ktoré by prípadne mohli viesť k aplikácii ustanovenia § 257 CSP. Pokiaľ žalobca sám ani v odvolaní neuviedol žiadne konkrétne dôvody hodné osobitného zreteľa, nemal odvolací súd povinnosť tieto okolnosti iniciatívne zisťovať.

10. Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu nebolo odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, preto dovolací súd dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP odmietol.

11. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.